

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis

Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkey, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

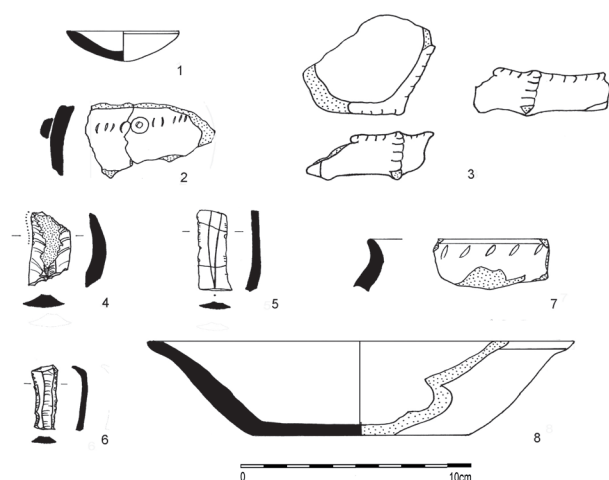
měru ústí 45 mm z plavené neostřené hlíny s pozůstatky okrovo-oranžové hlinky na povrchu, jejíž vznik lze hledat rovněž u lidu hornoslezské lengyelské skupiny.

Parcela č. 2651/13: V červenci roku 2015 proběhl další záchranný výzkum, při kterém bylo prozkoumáno 22 zahloubených objektů. Sprašové podloží bylo zachyceno pod vrstvou ornice o síle 0,5 m. 19 jam spadá do kategorie kúlových a sloupových jam, které byly soustředěny zejména ve středové části staveniště. Jejich rozmístění dokládá existenci stavby zhruba čtvercové nadzemní konstrukce menších rozměrů. Pro absenci materiálu nelze tento útvar chronologicky začlenit. U západní hrany staveniště byla zaznamenána část hliníku s šedočerně zbarvenou výplní. Objekt byl probádán formou sondy tvaru výseče, která byla položena v jihovýchodní části jámy. Zachycené rozměry (2,90 × 4,80 m) poukazují na zhruba kruhový tvar jámy o průměru ústí kolem 6 – 7 m. Jednalo se očividně o hliník s nepravidelně zahloubeným dnem a různě profilovanými stěnami. Ze sondy bylo vyzvednuto pouze 17 fragmentů keramiky, čtyři silicity a zlomek kamenné podložky z jemnozrné horniny. Hmota keramických zlomků je plavená, na vnější straně opatřená tenkou vrstvičkou hlinky okrových až světle hnědých odstínů. Z výzdobných prvků se objevily záseky, ale rovněž pozůstatek po vypíchaném ornamentu. Tyto nálezy hornoslezské lengyelské skupiny řadíme do její starší fáze.

Iva Vondroušová

Literatura

Juchelka, J. 2014: Nová sídliště lužické kultury na Opavsku. *Přehled výzkumů* 55 (1), 113–139.

Obr. 2. Koběřice – „Horní Olšina“. Výběr nálezů z obj. 503 a 504. Kresba L. Sedláčková.

Abb. 2. Koběřice – „Horní Olšina“. Auswahl der Funde aus den Objekten 503 und 504. Zeichnung L. Sedláčková.

Resumé

Koběřice (Kat. Koběřice ve Slezsku, Bez. Opava), „Horní Olšina“. Oberschlesische Gruppe der Lengyel Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

KOJATÍN (OKR. TŘEBÍČ)

Západní okraj obce. Neolit – MMK (?). Náhodný nálezn.

Obec Kojatín v severní části třebíčského okresu náleží mladší sídelní oblasti, o to cennější je náhodný nález sekeromlatu, který se v roce 2015 podařilo zdokumentovat (obr. 3). Získala jej již v roce 1996 M. Chromá při vybírání brambor na východním okraji obce (přibližně 49°14'32.515"N, 16°0'29.776"E v systému WGS-84). Jedná se o mírný jižní svah nad místním bezejmenným potokem, resp. Kojatínským rybníkem, nadmořská výška se zde pohybuje okolo 465 m. Poloha sloužila jako sad, poté pouze několik let jako orná plocha a v současnosti je opět zatravněná, povrchový průzkum lokality není tedy prozatím možný.

Samotný nález představuje sekeromlat vyhotovený podle makroskopického určení z amfibolického dioritu brněnského masivu. Artefakt je poměrně malý, jeho rozměry jsou d – 96 mm, š – 39 mm, v – 34 mm. Je kompletní s mírně poškozeným ostřím, má nepravidelně zaoblený týl, mírně kónický provrt s průměrem v rozmezí 15 až 18 mm.

Z katastru obce není dosud znám žádný pravěký nález. Ze sousedního Budišova je však uváděn nepočtený soubor broušené a štípané kamenné industrie, zejména ze sběrů J. Kniese a V. Němečka (Košťurík *et al.* 1986, 180–181). Některé z těchto nálezů jsou snad ze širšího okolí. Kulturní klasifikace takového nálezů není jednoznačná. Nejčastěji se s tímto typem nástroje i surovinou setkáváme v kultuře s moravskou malovanou keramikou. Nejbližší dosud známé neolitické sídlištní lokality se nachází východně od Náměště nad Oslavou, přibližně 6 km od nálezů sekeromlatu v Kojatíně (Knotková 2011, 34–35; Vokáč 2003, 210–211) a u Sedlece (Kučová, Kuča 2015, 134–138).

Martin Kuča, Jitka Kučová, Václav Šoukal

Literatura

Knotková, J. 2011: *Kultura s lineární keramikou v Poslaví a Pojihlaví na Třebíčsku*. Rkp. bakalářské diplomové práce. Uloženo: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno.

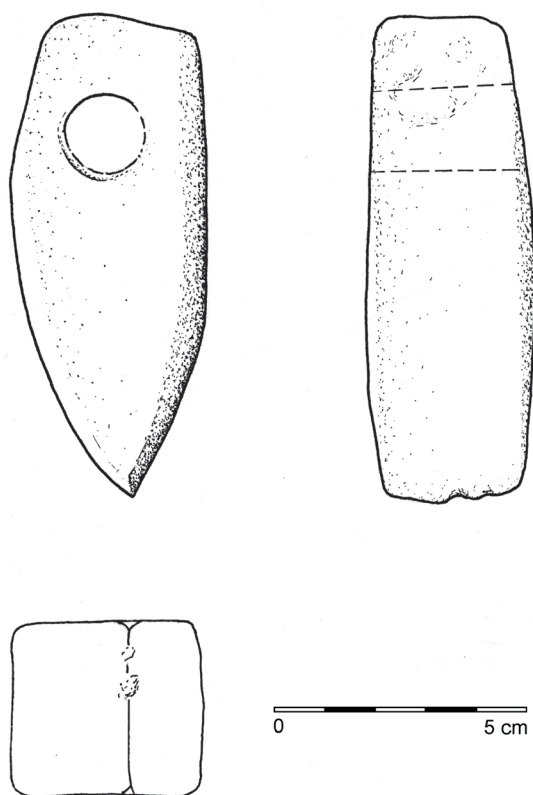
Koštuřík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986: *Pravěk Třebíčska*. Brno, Třebíč: Muzejní a vlastivědná společnost, Západosomoravské muzeum.

Kučová, J., Kuča, M. 2015: Pravěké archeologické nálezy z katastru Sedlece, okres Třebíč. *Západní Morava* 19, 134–138.

Vokáč, M. 2003: *Suroviny kamenné štípané industrie v pravěku jihozápadní Moravy*. Rkp. diplomové práce. Uloženo: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno.

Resumé

Kojatín (Třebíč Dist.), im westlichen einde Teil der Gemeinde. Neolithic – Lengyel culture (?). Isolated polished stone artifact.

Obr. 3. Kojatín (okres Třebíč). Kamenný sekeromlat.
Fig. 3. Kojatín (Třebíč Dist.). Stone axe hammer.

KYJOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Sutny“ I. LnK, MMK. Sídliště. Systematický výzkum.

V roce 2015 pokračoval již 51. sezónou systematický archeologický výzkum na známé polykulturní lokalitě Těšetice-Kyjovice. Výzkum se soustředil do prostoru sektoru B4 v poloze „Sutny“ I a navazoval na výzkumnou plochu otevřenou v roce 2014 (Bíško *et al.* 2015, 149–150). Nově byly odkryty čtverce 4c, 5c a 5d (obr. 4). Ve čtvercích 4d a 5e bylo pokračováno v exkavaci objektů 739 a 821 částečně odhalených již v předcházející sezóně. Do čtverce 4d zasahoval rovněž severní okraj stavební jámy kultury s lineární keramikou (obj. 819), po jediném zaškrábnutí plochy se však uložena, která tvořila jeho výplň, vytratila. Lépe zřetelný je tedy její průběh pouze po okraj čtverce 4e, jež byl prozkoumán v minulém roce (Bíško *et al.* 2015, 149–150, obr. 7). Hlavním cílem výzkumu v roce 2015 bylo mimo edukativní činnosti spojené s praxí studentů archeologie, dokončit exkavaci rozsáhlého hliníku lengyelské kultury (obj. 739). Ten byl ve své východní části ukončen dvěma rozsáhlými laloky, které zabíraly velkou část čtverců 4c a 4d (obr. 4). Obě části hliníku byly dokumentovány v rámci několika řezů, což umožnilo velmi podrobně sledovat stratigrafii výplně a navázat tak na předcházející pozorování. Z objektu se podařilo získat početnou kolekci keramického materiálu, v mnohých případech s pozůstatky červenožluté malby a typologických znaků příslušných pro starší stupeň MMK. Dále z objektu pochází kolekce štípané, broušené a ostatní kamenné industrie, mazanice, drobné hrudky červeného i žlutého barviva a osteologický materiál, mezi kterým se objevily některé exempláře zařaditelné do kategorie kostěné industrie. V objektu byla determinována také nepočetná intruze materiálu kultury s lineární keramikou. V rámci nově otevřených čtverců došlo k prozkoumání dalších čtyř poměrně mělce zahluobených objektů nepravidelně kruhového až oválného tvaru, které lze na základě získaného inventáře přiřadit ke kultuře s moravskou malovanou keramikou (obj. 823, 824) nebo je nebylo možno pro nevýraznost či nízkou početnost archeologického materiálu blíže datovat (obj. 822, 825). Výčet zjištěných struktur doplňuje ještě sedm kůlových jam (obr. 4), které ovšem nevytvářejí žádnou interpretovatelnou strukturu (pouze jedna z nich byla součástí zahluobeného objektu 825) a šest pravidelně obdélných a výrazně mělkých (do 20 cm) objektů. Tyto většinou obdélníkovité objekty jsou rozesety po celé ploše polohy „Sutny“ I. Vzhledem k faktu, že mají identický zásyp bez stratigrafických pozorování a neobsahují archeologický materiál, jsou považovány za recentní zásahy (např. Bíško *et al.* 2015, 149). Z výplní všech objektů byly již tradičně odebrány vzorky jednotlivých uloženin určené k flotaci na plavící lince.

V průběhu výzkumu a studentské praxe proběhl na vědecko-výzkumné základně v Těšeticích-Kyjovicích také „Den otevřených dveří“, jež si kladl za cíl seznámit širokou veřejnost s dosavadními výsledky a nejlepšími nálezy